

Als je door de bomen het bos niet meer ziet

Soms krijg je een opgave met zoveel getallen dat je door de bomen het bos niet meer ziet. Het zou mooi zijn als we een soort oplossingsstrategie konden ontwikkelen. Je zult begrijpen dat dat niet eenvoudig is.

Toch waag ik een kleine poging:

1. Vaak wordt er gevraagd een quote te berekenen. Dit betekent altijd dat je een grootte moet delen door het BBP (of het nationaal inkomen). Voorbeelden: staatsschuldquote, belastingquote, arbeidsinkomensquote.
2. Stel je moet de staatsschuldquote berekenen in een bepaald jaar. Meestal is er dan iets gegeven in euro's dat een bepaald percentage is van het BBP. Voorbeeld: het financieringstekort is 20 mld en dit is 4% van het BBP. Je kunt nu het BBP uitrekenen door 20 door 4 te delen en te vermenigvuldigen met 100.
3. Vaak vind je op de manier zoals hierboven beschreven het BBP van een ander jaar dan het jaar dat je zoekt. Maar dan staat er meestal ergens in de tekst dat het BBP tussen het jaar dat je zoekt en het jaar dat je hebt gevonden met een bepaald percentage is gestegen. Voorbeeld: In 2010 is het BBP met 5% gestegen t.o.v. het jaar daarvoor. Het BBP in 2010 is 500 mld. Je vindt nu het BBP van 2009 door 500 te delen door 1,05 (en dus **niet** door het te vermenigvuldigen met 0,95; Immers als je 500 vermenigvuldigt met 0,95 krijg je 475. Maar als je 475 vermenigvuldigt met 1,05 krijg je geen 500 maar 498,75).
4. De staatsschuld is natuurlijk niet gegeven voor het jaar dat je zoekt. Dat zou de som te makkelijk maken. Maar wat dan wel is gegeven is het financieringssaldo. Als het financieringssaldo positief is heb je een financieringsoverschot. Zo'n overschot zorgt ervoor dat de staatsschuld daalt. Is het financieringssaldo negatief dan heb je een financieringstekort. De staatsschuld stijgt met dit tekort. Dus stel dat de staatsschuld eind 2010 300 mld was. In 2010 was het financieringssaldo 3. De staatsschuld eind 2009 was dan $300 + 3 = 303$.
5. Je hebt nu de staatsschuld en het BBP gevonden voor het jaar dat je zocht. Op elkaar delen en vermenigvuldigen met 100. Klaar!

Nu maar hopen dat je zo'n som op het examen krijgt.